

Stručná historie Opatovického mlýna

Olga Černá

Nejstarší písemná zmínka o Opatovickém mlýně u Třeboně pochází z roku 1366, kdy je uveden mezi ostatním majetkem na třeboňském panství, koupeném tehdy pány z Rožmberka. Vznik mlýna však spadá do mnohem staršího období, kdy území kolem Třeboně náleželo Světelskému klášteru – dnes Zwettl v Rakousku (odtud název bývalé vsi Opatovice, dnešního Opatovického rybníka a Opatovického mlýna). Po založení třeboňského kláštera v r. 1367 přešel mlýn do jeho vlastnictví. Z nejstarších mlynářů na tomto mlýně je znám Fridlín, s nímž klášter uzavřel v roce v r. 1387 smlouvu na dva roky. Dalšími mlynáři byli Dominik (1406-7) a Mikeš (1407-8).

Při obléhání Třeboně v letech 1621-1622 byl „Opatovický mlýn o 14 kolech moučných z gruntu vypálený“. Po třicetileté válce byl obnoven jen na dvě kola a stoupy.

Teprve r. 1708 byl Opatovický mlýn patřící třeboňskému klášteru augustiniánů znovu vystavěn. Stavbu dokládá pamětní nápis vyrytý do pískovcové desky zasazené na levé straně jižního průčelí.

V roce 1727 tento mlýn vyhořel a byl znovu vystavěn, přičemž byl do průčelí zasazen klášterní znak a kamenná kartuše s pamětním nápisem o požáru a obnovení mlýna. V 1. poschodí byla zřízena kaple, kterou užívali třeboňští opati při svých letních pobytech ve mlýně.

Po zrušení kláštera v r. 1785 koupil mlýn kníže Schwarzenberg a přičlenil jej roku 1787 ke svému třeboňskému panství.

Roku 1788 prodal Schwarzenberg Opatovický mlýn vystavěný na Zlaté stoce s 6 mlýnskými složeními, jedním jáhelním, s pěti stoupami a jednou pilou za 3 000 zlatých mlynáři Václavu Volfovi do emfyteutického držení (dědičný nájem). Roku 1810 postoupil Václav Volf mlýn svému synovi Josefovi. V roce 1816 po jeho smrti převzala mlýn vdova Terezie se svým druhým manželem Václavem Březským. V držení rodiny Březských, později s přídomkem z Berkenfelsu, se mlýn udržel až do minulého století.

Od r. 1962 je v Opatovickém mlýně umístěno pracoviště Biologického ústavu ČSAV, dnes Mikrobiologický ústav Akademie věd České republiky.